

El G-7, un club cada cop menys poderós

La governança econòmica global es reconfigura tot i la resistència dels vells líders a deixar pas als emergents

SÒNIA SÁNCHEZ Barcelona | Actualitzada el 06/06/2015 18:18

Les ONG reivindiquen una acció real G-7 contra la pobresa al món. REUTERS

El món canvia però les decisions les volen seguir prenent els mateixos. Els líders de l'anomenat G-7 -que han deixat de ser els set països més industrialitzats del món- es resisteixen a donar per mort un fòrum de diàleg que va néixer en el context de la post II Guerra Mundial. Avui i demà es tornaran a reunir a Alemanya per parlar de comerç, terrorisme i canvi climàtic, entre d'altres, però el món ja no estarà pendent del que diguin. Trencat el G-8, amb la segona reunió en què no es convidava Rússia, pel conflicte d'Ucraïna, i sense la presència de noves potències econòmiques com la Xina o l'Índia, sembla clar que el destí geopolític del món no es decidirà a la taula que avui Angela Merkel parlarà per als seus aliats del G-7. Però tampoc no se la pot menystenir.

El G-7 no és una institució internacional oficial sinó un espai de reunió informal que va néixer per intentar donar resposta a la crisi econòmica dels anys 70. Com a primeres potències industrials d'aquell moment, els Estats Units, Alemanya,

França, el Regne Unit, el Japó, Itàlia i el Canadà es van unir per buscar consensos i posicions conjuntes que implementarien després a través de les institucions econòmiques globals de Bretton Woods (Fons Monetari Internacional i Banc Mundial). De fet, mentre segueix bloquejada la reforma del sistema de presa de decisions de l'FMI (pactada en el marc del G-20), el G-7 segueix sent encara avui el conjunt de països que té més pes en les votacions d'aquest organisme.

Acabada la Guerra Freda, el grup va voler adaptar-se al nou context polític convidant Rússia a unir-s'hi: eren el G-7 +1 o G-8. Però la crisi econòmica del 2008, originada en la primera potència del grup, els Estats Units, va deixar clar el fracàs del G-7 com a espai de la governança econòmica global. La resposta a la crisi es va liderar aquest cop des del G-20, que existia des de finals dels 90 i que incorporava les potències emergents i altres països en desenvolupament.

“La crisi també va deixar en evidència que les grans economies del G-7 tenen ara agendes pròpies que fan més difícil que es posin d'acord, com és el cas d'Alemanya, el Japó i els Estats Units”, explica el professor de relacions internacionals de la UAB Rafael Grasa. Per a Grasa, “si no hi ha un canvi, a deu anys vista el G-7 serà tan poc important com el moviment dels no-alineats, que avui encara existeix i es reuneix periòdicament, sense que ningú hi pari atenció”. De fet, diu el professor, en un màxim de 15 anys, només dos dels actuals membres del G-7 es mantindran en els set primers llocs del rànquing econòmic global.

Valors democràtics

Però malgrat el seu creixent anacronisme, el *grup dels set* ni s'ha reformat ni ha deixat de reunir-se. “Tot i que semblava que estava condemnat a desaparèixer, el G-7 segueix sent el grup de líders mundials que, amb independència del seu color polític puntual, segueixen tenint més bona sintonia”, assenyala el director del Cidob, Jordi Bacaria. Uns “valors compartits” que la mateixa Merkel va voler subratllar en anunciar la cimera d'enguany i que s'arrelen en una tradició política i econòmica semblant, com a democràcies liberals capitalistes. “La Xina, en canvi, és una potència industrial però no té democràcia” i “alguns defensen que aquells que no tenen mecanismes democràtics difícilment poden formar part d'un sistema democràtic de governança global”, assenyala Bacaria.

Però tal com apunta també Àngel Saz-Carranza, director de l'EsadeGeo, resulta fins i tot “ridícul” intentar governar l'economia global sense comptar amb un país que concentra el 16% del PIB mundial com és la Xina. Però els Estats Units es resisteixen a donar més poder a la Xina en els organismes financers globals. Aquesta falta d'adaptació de les institucions de Bretton Woods ha portat la Xina a crear noves estructures multilaterals pròpies, com el banc d'inversions en infraestructures de l'Àsia.

A més, com a contrapès del G-7, les potències emergents tenen el seu propi fòrum informal de diàleg: l'anomenat BRICS de la Xina, Rússia, el Brasil, l'Índia i Sud-àfrica. “La pregunta és si estem anant cap a una fragmentació del sistema de governança global en què les estructures tradicionals són incapaces de reformar-se i se'n creen de noves que els fan competència, per reflectir el món actual, o bé si els nous organismes seran complementaris dels actuals. Per això cal veure com es dissenyen aquests nous ens com el banc asiàtic: quin serà el seu sistema de presa de decisions”, apunta Saz.

“La bona notícia és que la Xina ha assumit el model Bretton Woods i ha optat pel multilateralisme, adaptat a les noves realitats, en lloc de buscar l'unilateralisme”, diu Saz. La nova primera potència mundial no és al G-7, però sap que ha de treballar en un món multipolar.